[2020] ਆਈ ਐਸ ਸੀ ਆਰ

ਭਾਰਤ ਕੋਕਿੰਗ ਕੋਲ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ.

ਸ਼ਿਆਮ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਿੰਘ

(2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1009)

05 ਫਰਵਰੀ, 2020

[ਆਰ. ਭਾਨੂਮਤੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰੇਨੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 04.03.1950 ਸੀ-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 20.01.1955 ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ-2009 ਵਿੱਚ, ਆਪਣੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ - ਜਵਾਬਦੇਹ 31.03.2010 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। – ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਆਯੋਜਿਤਃ ਜੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਸਰਵਿਸ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਸਹੀ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ-ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 1982 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1987 ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 04.03.1950 ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਈ ਸੀ-ਉਸਨੇ ਉਹੀ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਦੋਂ 1998 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸਰਵਿਸ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 20.01.1955 ਸੀ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਪ੍ਰਤੀ-ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ-ਜਵਾਬਦੇਹ

ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ,

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ: 1.1 ਜੇ ਸਰਵਿਸ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਿਤੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਸਹੀ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ 01.03.1982 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ. 04.03.1950 ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਾਲ 1987 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 04.03.1950 ਦੱਸੀ ਸੀ ਅਤੇ 1998 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਾਲ 2009 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਨਿਆਂਇਕ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜਵਾਬਦੇਹ 31.03.2010 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਾਲ 2014 ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬਾਅਦ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ 2014 ਦੇ ਡਬਲਿਊ ਪੀ (ਐਸ) ਨੰਬਰ 6172 ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ 2018 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ. 115 ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ 19.02.2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਸਥਾਈ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 7, 12-14][606-ਬੀ-ਸੀ; 606-ਸੀ-ਈ]

ਕਾਮਤਾ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀ. ਸੀ. ਸੀ. ਆਈ. ਅਤੇ ਹੋਰ [2007] 3 ਜੇ.ਐਲ.ਜੇ.ਆਰ 726; ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ.ਗੋਰਖਨਾਥ ਸੀਤਾਰਾਮ ਕਾਂਬਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2010) 14 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 423: [2010] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 752; ਸਟੇਟ ਆਫ਼ .ਐਮ.ਪੀ. ਹੋਰ ਬਨਾਮ.ਪ੍ਰੇਮਲਾਲ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸ, (2011) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 664: [2011] 11 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 444; ਫੈਕਟਰੀ ਮੈਨੇਜਰ ਕਿਰਲੋਸਕਰ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਲਕਸ਼ਮਣ (2020) 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 419; ਮੈਸਰਜ਼ ਈਸਟਰਨ ਕੋਲਫੀਲਡਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਮੁਝ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2020) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 421-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਕੋਕਿੰਗ ਕੋਲਾ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਛੋਟਾ ਬਿਰਸਾ ਉਰਾਂਵ (2014) 12 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 570: [2014] 4 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 887-ਵਿਲੱਖਣ.

ਭਾਰਤ ਕੋਕਿੰਗ ਕੋਲ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਆਮ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਿੰਘ

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2007] 3 ਜੇਐਲਜੇਆਰ 726 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪੈਰਾ 4

[2010] 14 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 752 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪੈਰਾ 8

[2011] 11 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 444 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪੈਰਾ 9

(2020) 3 ਐੱਸ ਸੀ ਸੀ 419 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪੈਰਾ 10

(2020) 3 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 421 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪੈਰਾ 10

[2014] 4 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 887 ਵੱਖਰਾ ਪੈਰਾ 11

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2020 ਦਾ 1009.

ਐਲ.ਪੀ.ਏ ਵਿੱਚ ਰਾਂਚੀ ਵਿਖੇ ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 19.02.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ. ਨੰ. 2018 ਦੇ 115.
ਕੇ.ਐਮ.ਨਟਰਾਜ, ਏ. ਐਸ. ਜੀ., ਪਾਰਿਜਾਤ ਕਿਸ਼ੋਰ, ਨਿਸ਼ਚਲ ਗੁਪਤਾ, ਵਤਸਬ ਜੋਸ਼ੀ, ਐਡ. ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।
ਐਮ. ਸ਼ੋਏਬ ਆਲਮ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਫੌਜੀਆ ਸ਼ਕੀਲ, ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਮੁਜਾਹਿਦ ਕਰੀਮ ਖਾਨ, ਐਡ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.
ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 19.02.2019 ਨੂੰ ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 2018 ਦੇ ਐੱਲਪੀਏ ਨੰਬਰ. 115 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ 13.10.2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰਾਹਤ ਦੀ ਹੱਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਸਬੰਧੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2010 ਤੋਂ ਮਾਰਚ, 2011 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ।

3. ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟ੍ਰੇਨੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਸੋਨਲ ਨੰ. 00473470 ਅਤੇ 27.02.1982 ਤੋਂ ਟ੍ਰੇਨੀ ਡੋਜਰ ਅਪਰੇਟਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 20.01.1955 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ

ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਵਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਸ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 04.03.1950 ਸੀ ਅਤੇ 27.02.1982 ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 31.03.2010 ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੱਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਾਲ 1998 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 04.03.1950 ਦਰਸਾਈ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਅਤੇ 31.03.2010 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਲ 2009 ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਅਤੇ 31.03.2010 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. (ਐੱਸ) ਨੰਬਰ 6172/2014 ਰਾਂਚੀ ਵਿਖੇ ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਥੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਸਾਲ 2009 ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬੋਰਡ, ਪਟਨਾ ਤੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਕਿ ਸਕੂਲ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 20.01.1955 ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਕਤ ਤਸਦੀਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਤੀ 04.03.1950 ਸਹੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਬਿਹਾਰ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 20.01.1955 ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ।

4. ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਿਹਾਰ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਉਕਤ ਤਰਕ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਾਮਤਾ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀ. ਸੀ. ਸੀ. ਆਈ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। [2007]

ਭਾਰਤ ਕੋਕਿੰਗ ਕੋਲ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਆਮ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਿੰਘ

[ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਜੇ.]

(3) ਜੇ. ਐਲ. ਜੇ. ਆਰ. 726] ਨੇ ਲਰਨਡ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਤਰਕ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਫਾਰਮ ਭਰੇ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2010 ਤੋਂ ਮਾਰਚ, 2011 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ।

5. ਸੁਣਿਆ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਕੇ.ਐਮ.ਨਟਰਾਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ. ਸ਼ੋਏਬ ਆਲਮ ਵੱਲ ਝੁਕਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਪੜ੍ਹੇ।

6. ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 01.03.1982 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 20.01.1955 ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ' ਤੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 04.03.1950 ਹੈ ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਅਧੀਨ ਸਬੰਧਤ ਫਾਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫਾਰਮ "ਬੀ" ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਤਬਦੀਲੀ ਵੇਖੀ ਹੈ, ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਾਲ 2009 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਰਾਹੀਂ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਂਟਰੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਉਹ 04.03.1950 ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 27.02.1982 ਤੋਂ ਸਥਿਤੀ ਸੀ।

7. ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 10 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਸ ਪਹਿਲੂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ

ਜੱਜ ਨੇ ਸਾਲ 2009 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਸਦੀਕ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕੇ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਸਥਿਤੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸੇਵਾ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਿਤੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਸਹੀ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਤਤਕਾਲ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ 01.03.1982 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ. 04.03.1950 ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ 25.05.1998 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 04.03.1950 ਦਰਸਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਵਿਸ ਰਜਿਸਟਰ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 1987 ਵਿੱਚ ਸਰਵਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੰਗਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਕਿਸੇ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ 1987 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਪਲਬਧ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 25.05.1998 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਖੁਦ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 04.03.1950 ਦਰਸਾਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 20.01.1955 ਸੀ, ਉਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

8. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ. ਐੱਨ. ਆਰ. ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਗੋਰਖਨਾਥ ਸੀਤਾਰਾਮ ਕਾਂਬਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2010) 14 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 423 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀਃ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਯੂ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਮੱਧਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ

ਭਾਰਤ ਕੋਕਿੰਗ ਕੋਲ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਆਮ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਿੰਘ

[ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਜੇ.]

ਪਰਿਸ਼ਦ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ [(2005) 11 ਐਸਸੀਸੀ 465:2006 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 96] । ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਵਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸਰਵਿਸ ਕੈਰੀਅਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

17. ਉਤਰਾਂਚਲ ਬਨਾਮ ਪੀਤਾਂਬਰ ਦੱਤ ਸੇਮਵਾਲ (2005) 11 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 477:2006 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 106) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਲਗਭਗ 30 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

19. ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਕੇਸ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਪਹਿਲੂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ. ਆਰ. ਕਿਰੁਬਾਕਰਨ [1994 ਸਪਪ (1) ਐਸਸੀਸੀ 155:1994 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 449: (1994) 26 ਏਟੀਸੀ 828] ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ (ਐਸਸੀਸੀ ਪੀਪੀ. 158-59, ਪੈਰਾ 7)

"7. ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ [ਇੱਕ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ]। ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਲੜੀਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਤਰੱਕੀਆਂ ਲਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੁੱਝ ਨੂੰ ਨਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੀ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਗੁਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ... ਸਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਕੇਸ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਵਾਜਬ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ... ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਰਵਿਸ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਦੀ ਗਲਤ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਸਾਬਤ ਕਰੇ।

9. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗੇ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਗਲਤ ਹੈ, ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ, ਐਮ.ਪੀ.ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ. ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮਲਾਲ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸ, (2011) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 664ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

"8. ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸੰਧਿਆ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਰਵਿਸ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਚੌਕਸ, ਸਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਕਾਊ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਸੱਲੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਦਾਅਵਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਇਕਸਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਅਸਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸਰਵਿਸ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਝਿਜਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗਾ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇ ਕਿ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੌਂਦੇ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ [(1993) 2 ਐਸਸੀਸੀ 162:1993 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 375: (1993) 24 ਏਟੀਸੀ 92])

12. ਭਾਵੇਂ ਕਿ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਦੇਰੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਘਾਤਕ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ

ਭਾਰਤ ਕੋਕਿੰਗ ਕੋਲ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਆਮ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਿੰਘ

[ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਜੇ.]

ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ 25 ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਪਦੰਡ ਦੁਆਰਾ, ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਕਤ ਦੇਰੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕੋਈ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਪੀ.. ਦੇ ਨਿਯਮ 84 ਤੋਂ. ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਰਵਿਸ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਲਰਕ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਊਟੀ-ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ।

10. ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਫੈਕਟਰੀ ਮੈਨੇਜਰ ਕਿਰਲੋਸਕਰ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਲਕਸ਼ਮਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 2592-2593/2018 ਮਿਤੀ 25.04.2019 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਸਰਜ਼ ਈਸਟਰਨ ਕੋਲਫੀਲਡਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਹੋਰ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਮੁਝ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਹੋਰ। 2011 ਦੇ ਸੀ.ਏ.ਨ.7724 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 27.05.2019 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈਃ

"ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1987 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ/ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਉਣ ਲਈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ/ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਇਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਰ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ, ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਸਰਵਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

11. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਸੇ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਭਾਰਤ ਕੋਕਿੰਗ ਕੋਲ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ। ਬਨਾਮ ਛੋਟਾ ਬਿਰਸਾ ਉਰਾਂਵ (2014) 12 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 570 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ

1987 ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੋਲਾ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਸਮਝੌਤੇ (iii) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਾਲਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ (ਕਰਮਚਾਰੀ) ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਪਤੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਵੇਖੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਹੋਰ ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਉਪਾਅ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

12. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਾਲ 1987 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 04.03.1950 ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਈ ਸੀ ਅਤੇ 1998 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਵੇਲੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਾਲ 2009 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਨਿਆਂਇਕ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜਵਾਬਦੇਹ 31.03.2010 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਾਲ 2014 ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬਾਅਦ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

13. ਇਸ ਲਈ 2014 ਦੇ ਡਬਲਿਊ ਪੀ (ਐੱਸ) ਨੰਬਰ 6172 ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ 13.10.2017 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਅਤੇ 2018 ਦੇ ਐੱਲ ਪੀ ਏ ਨੰਬਰ. 115 ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ 19.02.2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।

14. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler